

Birthstones

Als kind leren heel wat Amerikanen het gebruik van **geboortestenen** kennen, waarbij de maand van iemand zijn geboorte correspondeert met een speciaal soort sieraad dat men als geschenk ontvangt. Sommigen hebben geluk en krijgen [diamant](#) (april), terwijl anderen het moeten doen met het minder chique [granaat](#) (januari) of het eerder esotherische [peridotiet](#) (augustus). Hoewel de meeste wel van het bestaan van deze traditie afweten, is minder gekend waar ze eigenlijk vandaan komt. Blijkt immers dat geboortestenen zowel een Amerikaanse uitvinding als een eeuwenoude traditie zijn.

Een brok [topaas](#), een geboortesteen voor de maand november (foto: Parent Gery / Wikimedia Commons).

In 1912 schreef Georg Frederick Kunz — vicepresident van het bekende juwelenbedrijf Tiffany & Co. — het [ultieme boek](#) over edelstenen en hun folklore. Daarin besprak hij de geschiedenis van *natal stones* en het geloof van mensen in hun mystieke krachten. Helaas moest hij al snel vaststellen dat zijn boek veel invloedrijker werd dan hij zelf gewild had. Later dat jaar publiceerde de *American National Association of Jewelers* (de hedendaagse [Jewelers of America](#)) uit commerciële overwegingen immers een [officiële lijst van 12 geboortestenen](#). Hoewel zijn job erin bestond om sieraden te verkopen, was Kurz van mening dat geboortestenen een speciale betekenis hadden die moest beschermd worden tegen commerciële belangen. Hij schreef hierover:

Er bestaat een groot gevaar dat de enige echte drijfveer om geboortestenen te schenken zal wegebben en dat mensen hun interesse ervoor zullen verliezen.

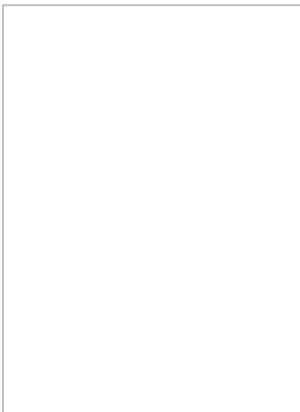
Mensen maken [al minstens 40.000 jaar](#) sieraden van gekleurde stenen, maar de eerste melding van het schenken van geboortestenen komt van de Joodse historicus Josephus. In zijn boek *Oudheden van de Joden*, geschreven in de eerste eeuw na Christus, beschrijft hij de ceremoniële klederdracht van Aaron, de oudere broer van Mozes en de eerste hogepriester van de Hebreeën. Naar verluid moet het wel een heel bijzondere outfit geweest zijn:

Boven een linnen tuniek die gesponnen was met gouden draden en een gewaad met kwastjes die tot op de vloer hingen, droeg Aaron een oogverblindende borstplaat. Op de borstplaat waren twaalf stenen aangebracht die uitblonken in grootsheid en schoonheid. De sieraden waren gerangschikt in vier rijen en waren ingebed in een gouden omlijsting. De eerste drie stenen waren een sardonyx, een topaas en een smaragd. De tweede rij bestond uit een karbonkel, een jaspis en een saffier. De eerste van de derde rij was een hyacinth, dan een amethyst, en de derde een agaath ...

de vierde rij bestond tenslotte uit een crysoliet, een onyx en nog een turkoois.

Elke steen droeg de naam van één van de 12 stammen van Israël, maar Josephus merkte op dat ze net zo goed de maanden van jaar of de tekens van de Griekse dierenriem konden voorstellen. Deze link tussen edelstenen en astrologische tekens werd in ere gehouden tijdens de donkere eeuwen in Europa, toen Isidorus, bisschop van Sevilla, zijn *Etymologiae* opstelde aan het begin van de zevende eeuw. Deze immense encyclopedie bevatte het grootste deel van de menselijke kennis op dat ogenblik in de geschiedenis (wellicht is dat ook de reden waarom het Vaticaan Isidorus benoemde tot [patroonheilige van het Internet](#)), met inbegrip van 12 edelstenen die geassocieerd werden met de tekens van de dierenriem. Een lijst die nagenoeg identiek was aan deze die beschreven werd door Josephus.

In de duizend jaar die daarop volgden, gebruikten culturen in Europa en het Midden-Oosten dierenriemjuwelen vaak als amulet bij het uitspreken van vloeken, bij het genezen van zieken en om geluk af te dwingen. Rijke mensen bezaten het volledige arsenaal en droege enkel die edelsteen die overeenkwam met het huidige astrale teken. Maar er waren ook uitzonderingen. Kunz beweerde dat de Italiaanse edelvrouw Catherina de' Medici als talisman een gordel droeg waarin 12 enorme edelstenen ingebed lagen.

Portret van Catherina de' Medici voordat ze stopte met het dragen van juwelen, ten voordele van een rouwkleed (foto: François Clouet).

Op het einde van de negentiende eeuw brachten immigraten collecties van dierenriemedelstenen mee naar Amerika. Robert Weldon, een expert op het vlak van edelstenen die verbonden is aan het *Gemological Institute of America*, zei hierover het volgende:

In die tijd waren er weinig Amerikaanse juweliërs en wisten de meeste consumenten bitter weinig van edelstenen en hun tradities. Dit was een relatief nieuwe beschaving zonder enige traditie op het vlak van edelstenen, waardoor veel consumenten de stenen al snel in verband brachten met de maanden van het jaar.

Tiffany & Co. rook zijn kans. Het bedrijf publiceerde een brochure over geboortestenen — geschreven door Kunz — met steekkaarten waarop de eigenschappen beschreven stonden die ze overbrengen naar wie ze draagt.

Who first beholds the light of day, in spring's sweet flowery month of May, and wears an Emerald all her life, shall be a loved and happy wife.

Zo voorspelde Kunz. Anderen kregen dan weer een duidelijke waarschuwing:

Wear a Sardonyx or for thee, no conjugal felicity, the August-born without this stone,

'tis said must live unloved and lone.

Dit gaf uiteindelijk aanleiding tot een eerste officiële lijst van geboortestenen die in 1912 door de *American National Association of Jewelers* werd opgesteld. Iets wat Kunz uiteindelijk sterk verafschuwde. Omdat sommige edelstenen moeilijk te verkrijgen of te duur waren, werd de lijst in de loop der jaren af en toe bijgewerkt door het toevoegen of vervangen van edelstenen. In 1952 werkte *The Jewelry Industry Council of America* de officiële lijst bij door het toevoegen van alexandriet aan juni en citrien aan november, het specificeren van *roze toermalijn* voor oktober, het vervangen van lazuursteen door zirkoon voor december, en het omwisselen van de eerste/alternatieve edelsteen voor maart. *The American Gem Trade Association* voegde in 2002 tanzaniet toe als bijkomende geboortesteen voor augustus. Ook in Groot-Brittannië vond men dat men niet kon achterblijven, en publiceerde *Britain's National Association of Goldsmiths* in 1937 haar eigen gestandaardiseerde lijst van geboortestenen.

maand	VSA (1912)	VSA (1952)	GB (1937)
januari	granaat	granaat	granaat
februari	amethist	amethist	amethist
maart	bloedsteen , aquamarijn	aquamarijn , bloedsteen	aquamarijn , bloedsteen
april	diamant	diamant	diamant , kwarts
mei	smaragd	smaragd	smaragd , chrysopraas
juni	parel , maansteen	parel , maansteen , alexandriet	parel , maansteen
juli	robijn	robijn	robijn , carneool
augustus	sardonyx , peridotiet	peridotiet , spinel (toegevoegd in 2016)	peridotiet , sardonyx
september	saffier	saffier	saffier , lazuursteen
oktober	opaal , toermalijn	opaal , toermalijn	opaal
november	topaas	topaas , citrien	topaas , citrien
december	turkoois , lazuursteen	turkoois , zirkoon , tanzaniet (toegevoegd in 2002)	tanzaniet , turkoois

Wat de voorspelling van Kunz betreft, bleek deze uiteindelijk niet geen waarheid te worden. Amerikanen tonen ook honderd jaar na zijn boek nog steeds een grote belangstelling voor geboortestenen. "Gekleurde stenen zijn vandaag de dag zeer, zeer populair" zegt Doug Hucker, CEO van de *American Gem Trade Association*. Hucker dicht hun populariteit toe aan de modetrends voor kleding, accessoires, schoenen en juwelen in bijpassende tinten. Ondanks het feit dat geboortestenen zoals diamanten en robijnen altijd wel in de mode zullen zijn, verkopen juweliers nu een breder gamma aan edelstenen in geboortesteenkleuren — zoals tanzaniet, een diepblauw sterretje dat in 2002 werd aangesteld als alternatieve geboortesteen voor de maand december. Weldon voegt hier nog aan toe:

De consistente keuze voor de stenen gedurende meer dan 2000 jaar is op zijn minst opvallend te noemen. Mensen willen graag geloven in iets waarin ook hun voorouders geloofden. Waarom zouden we daaraan prutsen?

Invoer

De naam van een geboortesteen zoals die voorkomt in bovenstaande tabel.

Uitvoer

De naam van de maand (of maanden) die correspondeert met de gegeven geboortesteen, omschreven aan de hand van de volgende template: "<steen> is een geboortesteen van de maand <maand>". De fragmenten tussen kleiner dan en groter dan tekens moeten uiteraard ingevuld worden met de naam van de gegeven geboortesteen en de naam van de corresponderende maand.

De corresponderende maand moet afgeleid worden uit bovenstaande tabel. Merk op dat lazuraarsteen de enige edelsteen is die als geboortesteen in aanmerking komt voor twee verschillende maanden. Bekijk het laatste voorbeeld hieronder om af te leiden hoe de uitvoer er in dit geval moet uitzien.

Voorbeeld

Invoer:

saffier

Uitvoer:

saffier is een geboortesteen van de maand september

Voorbeeld

Invoer:

lazuursteen

Uitvoer:

lazuursteen is een geboortesteen van de maand september of december